

Fredag 15 oktober

Gentlemannens frukost:

Dyrt men bra på Balzac

Café Balzac har länge tillhört våra favoritställen. Trots att priserna är höga och trots att vi annars inte är svaga för kitschiga inredningar och obekväma stilmöbler. Men sortimentet av mjuka kakor, med vispgräddade, är svåremotståndligt, och deras franska varmkorvbaguett är en utmärkt lunch. Dessutom är utsikten förträfflig, över de närbelägna tågen och över alla bekanta som passerar till och från Väster. Bäst är det förstås under utomhussäsongen med dess trotoarservering men även så här års ser man bra ut från de många fönsterborden. F.ö. är det ett ovanligt vackert dagsljus i hela kaféet.

Så Balzac känner vi väl till. Däremot har det inte funnits anledning att skriva om stället just i denna spalten. Där har inte gått att äta frukost, de har inte öppnat förrän halv tolv. Det är ändring på det nu. De startar numera kvart över nio. Många är vi inte som har upptäckt det ännu och i värsta fall dör experimentet av brist på uppmuntran.

Det vore synd, för Balzacs kvaliteter håller även vid dagens början. De har ingen skvalmusik och det är alltså behagligt tyst om man sitter tillräckligt långt från kyldisken. Det finns en och annan morgontidning att läsa gratis. Det finns cappuccino att få om man tillfälligt tröttnar på vanligt kaffe.

Wienerbrödet är färskt, lagom sprött, med mild och riklig vaniljkräm. Ännu bättre är dock ostmackan som egentligen är en liten baguett: ett gott bröd, lagom stark ost i lagom mängd. Möjligen är den i största laget. Man blir väl mätt om man äntligen ska truga i sej wienerbrödet också, och det ska man ju.

34 kronor kostar det hela. Inte billigt men antagligen prisvärt.

Gr

South of the Border

Den som har gjort en resa har något att berätta, var ett av de snusförnuftiga ordspråk som ingick i tyskkurserna på min tid. Och det var verkligen inte det värsta. Jag undrar om inte mötet med "Erst die Arbeit, dann das Vergnügen" fick mig att avvisa det språk som talas i Hamburg och Berlin. Nej, då verkade språket i London och New York vara i bättre samklang med en modernare livshållning. Så blev Tyskland ett land som man bara for igenom med nattåget och det tyska lika obehagligt antingen man mötte det i BRD- eller DDR-tappning.

Oviljan mot Tyskland var kanske oundviklig för många i min generation som fortfarande i skolan kunde undervisas av livslevande gamla nazister. Och hade inte passpoliserna i öst och väst samma läbbiga Himmlerstuk på skärmössan? Nej, det går inte att ångra att inriktningen blev mot väster snarare än mot söder. Det blev mer av Hemingway än av Thomas Mann. Ändå, jag har på senare år börjat försöka ta fatt i det här med det tyska.

Nästgårds

Jag har givetvis gjort en resa – nu i veckandan, ner till Greifswald – men vill inte påstå att det är så mycket att berätta. Det är närmre från Lund till Greifswald än till Odense eller Nässjö, låt vara att resan tar någon timme längre. Vädret är detsamma som här, potatisåkrarna skiljer sig inte från våra och strandängarna mot Östersjön ser ut som de nere vid Fotevik. Allt är mycket bekant. OK, korven är lite godare och fläskschnitzeln med stekt potatis lite fetare.

Nej, det som gjorde intryck var människorna och vad de berättade. De lever i en stat som inte längre finns. En stat som rymde arton miljoner människor och fanns i fyrtiofem år upplöstes av dem själva i en fredlig revolution. Kristna och gröna, socialister och liberaler hade tröttnat på orimliga ingrepp i yttrande- och rörelsefrihet. De ville reformera sin stat.

Vad de fick var ett uppgående i Västtyskland, där det första året av frisläppt konsumtion var finansierat av sedelpressarna. Varuflo den västerifrån räckte för att knäcka den lokala industrin. Men

nu är det mer än tre år sen och det är nu det hela betalas. Arbetslösheten varierar mellan 20 och 40 procent.

Allt det här är saker man läst om i tidningarna, men det tar tag i en på ett annat sätt när man möter verkliga människor. Här är de som har fått kicken från universitet – gamla partimedlemmar har ersatts med pålitliga västerifrån. Här är de som jobbar i skolan och beskriver hur ett fungerande skolsystem ersätts med ett föråldrat västtyskt. I socialvården ersättes de gamla statliga och kommunala systemen med kyrkliga. En abortlagstiftning av svensk typ ersättes med den västtyska som förbjuder aborter. Den kulturella nedrustningen är bara inte till att beskriva.

Det Modernas seger?

Jag hade tidigare tänkt mig nedmonteringen av DDR som en Det Modernas seger över det föråldrade: företagsekonomiskt tänkande över planhushållning, liberalism över diktatur, relativism över åldrade heders- och lojalitetsbegrepp mot klass och stat. Men frågan är om det är sant. DDR var i många avseenden ett modernare samhälle än det västtyska med dess konservatism och ständiga undfallenhet för kyrkliga och industriella påtryckningsgrupper. DDR var en sovjetisk lydstat, det var en polisstat, det agerade mot vissa av sina medborgare med stor brutalitet och det rymde uppenbara motsättningar mellan de ideal som predikades och det liv som levdes i de högre skikten. Men det var också en modern välfärdsstat.

Vad tycker då folk? Jag vet inte, men det skulle vara förvånande om kristdemokraterna nästa år kan upprepa de röstsiffror de fick när de hade lovat guld och gröna skogar. Självt räffade jag några tidigare partimedlemmar och undrade förstås om de går och sörjer det förgångna. Ja nog verkar de sysselsatta med sin "Bewältigung der Vergangenheit", med hanterandet av det förgångna. De jag pratade med ville väl inte precis vrida klockan tillbaka, men deras kritik av vad Västtyskland utsatt deras land för var skoningslös. Och ändå: i deras tal om allt som var bra i DDR fanns en tystnad, ett dåligt samvete, ett medansvar för

en diktatur eller en dålig politik eller ett bristande civillkurage, hur man nu uttrycker det.

Och plötsligt känner man då igen sig. Just nu rullar en kraftigt reaktionär våg över det svenska samhället. Man kan uppleva hur Sverige dagligen blir lite sämre, hur dess sammanhållning och samhällsmoral (som kanske aldrig var särskilt hög) nu löses upp. Varför görs så lite motstånd? Varför kämpar vi inte hårdare emot? Jag vet inte. Men kanske är det insikten om att allt inte var så bra, vi har medverkat till en delvis dålig politik, det finns ömma punkter.

Tja, så kan man filosofera. Vad kommer att hända i Tyskland på fem års sikt? En social katastrof orsakad av denna orimliga klyfta mitt i ett land, mellan de som bestämmer och vet och duget något till och de dumma DDR-borna som tror att de har rätt till arbete och daghem och teater? Eller fixar sig allt därför att det är ju nu en gång tyskar på båda sidor, duktiga, flitiga tyskar som kan ta sig upp ur varje elände?

Miljökampen går vidare

Från hemmafronten kan jag bara rapportera om att kapitalismen och marknadsekonomi är oföränderligt vital och anpassningsbar. Har ni oroats av den bristande kvaliteten på våra livsmedel? Var lugn, hav tröst! Nu finns i den gröna Konsumaffären på Trollebergsvägen, en av de ledande och prisbelönda i miljökampen, till försäljning "Lantchips" med under rubriken "En naturprodukt från Dalsland", förpackad i påsar av gammaldags brunt karduspapper. Man kan knappt ana plastförpackningen innanför!

Lucifer

Moderat tankeställare??

Vad kan vi i Sverige lära av thatcherisk bostadspolitik, undrade min arbetskamrat när hon hörde att styrelsen för lundabornas bostadsföretag, LKF, företagit en studieresa till London.

Njaa, menade jag, kanske inte så mycket positivt, i betydelsen användbart här, men kanske desto mera som avskräckande exempel. Vi reste faktiskt dit för att sätta oss in i vilka konsekvenser privatiseringen av bostäder gått.

– Berätta då, uppmanade hon, vad ni sett och lärt.

Bakgrundssiffror

Lite oförberedd fick jag ur mej ungefär följande:

I Storbritannien finns det ungefär 21 miljoner bostäder. 80% av dessa är småhus (radhus, parhus, villor). Av alla bostäder är ungefär 70% äganderätt, i stort sett resten hyresrätt. Bostadskooperationens andel är försumbar. Boytan per person är 27 kvm – jämfört med Sveriges 47 kvm. Av det totala bostadsbeståndet är 25% allmännyttiga bostäder. "Allmännyttan" är i sin tur indelad i 85% kommunalt ägda bostäder. Dessa är direkt ägda av kommunen, inte via bolag. Resten av allmännyttan ägs av "boendesammanslutningar" som är privata välgöringsstiftelser som drivs utan vinstsyfte.

Rea på bostäder

Thatcherismens stora bostadspolitiska slagnummer är privatisering av de allmännyttiga bostäderna. Inte i första hand till privatägda aktiebolag, utan direkt till den enskilde hyresgästen som bor i bostaden. "Regeringen anser att det är ett värde i sig att äga sin bostad", sammanfattade en tjänsteman på (motsvarande) bostadsdepartementet sin uppdragsgivares ideologiska utgångspunkt.

Under nyliberalismens regeringsperiod har nu på grund av denna ideologiska föreställning upp emot två miljoner kommunalt ägda bostäder sålts ut till de boende. Som agn på kroken har de tidigare hyresgästerna fått kraftig rabatt på marknadspriset. Minst 30% och upp emot 70% rabatt som mest. Dessutom har vissa boende kunnat få bidrag från staten för inköpet, men i normalfallet har man fått ta lån till normal bankränta för den del av köpeskillingen man inte själv kunnat hosta upp. Och nu, i den vikande fastighetskonjunkturen har mången nybliven bostadsägare hamnat i räntefällan.

Ökad segregation

Vilka allmännyttiga bostäder har sålts ut? Vem har köpt dem? Vilka konsekvenser har utförsäljningen fått?

Naturligtvis har de mest attraktiva bostäderna privatiserats – företrädesvis, men inte enbart, i

småhus. Naturligtvis är det de mera välavlönade och socialt anpassade bland allmännyttans hyresgäster som har kunnat – och fått – köpa. Detta framkom tydligt, bl a vid vårt besök i två kommuner i London – en torystyrd och en labourstyrd. Kommunernas respektive företrädare uttryckte det på olika sätt, men innebörden var lika.

Uppfattningen av konsekvenserna var också gemensam för de två kommunerna. För det första har på grund av privatiseringen bostadssegregationen ökat. Labourkommunen beklagade detta, medan representanten för trykommunen, lite grann i förtroende, inte höll det för osannolikt att det var en medveten politik för den allra yttersta högern: det är lättare att kontrollera "socialfallen" om de är samlade till vissa bostadsområden.

Många bostadslösa

För det andra har allmännyttan fått drastiskt färre antal bostäder att fördela till dem som av sociala skäl bäst behöver en bostad. De bostadslösa antal har också ökat. I London uppgavs att det fanns 3000 bostadslösa, men efter en rundvandring på natten tror jag det finns skäl att misstänka att den siffran är alldeles för låg. Ätminstone – att döma av den stora mängd människor som tvingas tillbringa sin nattvila i parker, gränder och präng.

För det tredje har motsättningar uppstått mellan hyresgäster och lägenhetsägare i de flerbostadshus där båda kategorier finns.

I övrigt kunde vi konstatera, att en väldigt stor andel av bostadsbeståndet i London är så illa underhållet att vi i Sverige skulle kalla sådana områden för – om inte direkt slum, så slumartade områden.

Nyttig resa

– Jaha, sa min arbetskamrat efter denna redogörelse, men det där visste du väl tidigare. Vådorna av privatisering av boende och sänt. – Visste och visste... Rent resone-mangsvis kan man ju komma fram till att privatisering leder till ökad segregation. Men det gäller ju att finna belägg för att det blir så, att studera verkligheten och sedan dra sina slutsatser. Eller för att uttrycka samma sak på ett lite märkvärdigare sätt som någon har gjort: det gäller att göra konkreta analyser av konkreta förhållanden. Så visst var det en nyttig resa för alla i styrelsen. Jag tror att privatiseringsivraman här i Sverige i mycket större utsträckning skulle studera privatiseringens konsekvenser, i ex i Storbritannien. Jag tror nämligen att moderaterna i LKFs styrelse fick se en rejäl tankeställare.

Min arbetskamrat såg vid dessa sista ord något tvivlande ut, men sa inget.

Ulf Nyman

Strasbourg och Europaparlamentet

Årets studieresa till Strasbourg var arrangerad av SF Köpenhamn och den tredje där plats välvilligt lämnats för vänsterpartiet från Skåne.

Vid denna tur, sent i september, var jag ensam "svensker". Trevligt resällskap – danskarna – bara gemyt och inget gnäll över resans besvär – för det fanns såna!

Vi tillbringade två "arbetsdagar" i Europaparlamentets palats, invigt 1967. Bägge dagarna lyssnade vi till John Iversen från SF. Lärare till yrket, född 1954, parlamentsledamot sen 1985 och ären dessförinnan, SFs sekreterare i Strasbourg.

Tidigare fanns en kommunistisk grupp i parlamentet, men den är numera upplöst. Medlemmarna därifrån har endera anslutit sig till den socialdemokratiska gruppen, som är den största, eller till den gröna gruppen. Där finns medlemmar som är klart vänsterorienterade men också "gröngröna".

John Iversen, allvarlig, kunnig och mycket sympatisk, var klart pessimistisk. Han sa att från den 1 januari 1994 skall detta kallas en union, men det har aldrig varit så lite union som nu. Han hänvisade till valutamasanbrottet i somras och sa att Tyskland och Frankrike varit beslutna att förstöra valuta samarbetet. Tyskland ville stå ensamt och Frankrike vill inte att Tyskland dominerar unionen.

Men, sa Iversen, det är bättre med ett dominerande Tyskland inom unionen, än med ett ensamt nationalistiskt Tyskland. Det är nödvändigt för freden i Europa att Tyskland och Frankrike är tätt sammanknutna, helst så de aldrig kommer isär.

– Att utmåla EG som en maktkoncentration är orimligt. Projektet är skröpligt, men vi bör göra allt vi kan för att stödja det.

Knut Pedersen, Danmark, kortorchef i ekonomi- och valuta-utskottet, talade också om valutamasanbrottet. Den valutareaktion som följde efter folkomröstningarna i Danmark och Frankrike var

helt "normal", sa han. Men icke det som skedde i somras. Då var det ren spekulat. Valutamarknadens maskiners spel mot nationalbankerna. Det finns inte längre några hinder, ingen kontroll. Jättebelopp förflyttas och kan tidtals vara totalt obefintliga. En gemensam valuta för EG skulle kunna sätta stopp för valutavindleriet (Pedersens ord!) vilket i sig också rymmer "pengatvätt".

Jordbrukspolitik (labour)

Vi lyssnade också till John Tomlinson, Labour, ordförande i det ena av de två budgetutskottet. Han talade om jordbrukspolitiken och jordbrukssubventionerna, som från att ha varit bra och nödvändiga för att länderna skulle uppnå självförsörjning, men, som trots uppnått mål, ännu finns kvar. Det är orsaken till spannmålsberg, smörberg, köttberg osv.

Han hade också en del att säga om Frankrike och dess oförmåga att förmå de franska bönderna att rätta in sig i leden för att kunna godkänna GATT-avtalet.

Gröna Gruppen

Monica Fransoni, Italien, från den gröna gruppen, framhöll att man inte arbetar för en superstat. Men man vill att EG utrikespolitiskt skall tala med en röst om man vill ha en gemensam valuta. Hon förordade också en gemensam planering av produktionen för att komma tillrätta med arbetslösheten. Hon ansåg att Europaparlamentet skulle göra upp en miniläroplan för att garantera alla i unionen en grundskolning och också göra förbättringar i det sociala minikravet.

"Wenn jemand eine Reise tut..." stod det i min tyska grammatik för ett par hundra år sedan – har något att berätta.

Om någon lokalorganisation skulle vilja höra mer om den här resan, kommer jag gärna och berättar mer – för där finns mycket, mycket mer!

En rapsodisk rapport av

M-A Börje

Erik Hammar

kan porträttera August Strindberg, det visade han på Kulturmaten i "Ett helvetes liv" tillsammans med Röda Kapellet.

Att Erik också kan porträttera blommor visar han på Galleri Valvet under två veckor fr o m i morgon, lördag.

Galleriet som ligger på Hasselgatan 5, intill vattentornet på Nobelvägen i Malmö, (nära vänsterpartiets exp.) har öppet Må - To 13-17, lö-sö 13-16.

Vernissage

är det i morgon 13-17. Erik ställer ut tillsammans med Lena Ulvsbäck som målar kvinnoporträtt.

Löven gulnar,

stormarna viner, mörkret breder ut sig... Då är det dags att gå på konsert!

Så skriver Hemvärnets musikkår till oss för att inbjuda oss (och er) till sin traditionella höstkonsert lördag 23 oktober kl 16,00 i Lunds stadshall.

Den här gången får vi höra italiensk opera, rysk galopp, fransk marsch, amerikansk tango och svensk revy.

Gästdirigent i år är musikdirektör Torgny Hansson från Försvarsmusikcentrum.

Kulturred..

Red. Karl Olof
Andersson
Boken författare.

Göte ritar och berättar

Efter att ha varit på ABF Skånes årsmöte i veckoskiftet på Backgården vill jag försöka ge en rapport från detta.

Mötesförhandlingar präglades av stor enighet. Den enda fråga som det var delade meningar om var hur stor medlemsavgiften skulle vara.

Helsingborgsavdelningen vill ha den högre än distriktet rekommendation, som var 10 kr per medlemsorganisation och medlem.

ABF har också tyvärr, liksom alla bildningsförbund, drabbats av den allmänna nedskärningen framgick det, men man varnade för att försöka kompensera detta genom höjda kursavgifter.

Mötet präglades av mycket kultur. Vi blev bl.a. bjudna på en kabare från Lund, "Dårfinkarna", med politisk udd. Jag fäste mig särskilt vid visan om Gotabankens manipulationer, framförd av Karin Stenstrom på melodin Titanics undergång.

Vidare fick vi en redogörelse av red. Karl Olof Andersson från Aftonbladet av hans bok "Vårt dramatiska sekel", med underrubriken "Från sekelskiftet till 1920". Han planerar att i fyra böcker skildra hela 1900-talet efter hand. Som uppläsare vid sidan om han själv fungerade Barbro som tillförde berättelsen en djupare dimension härigenom.

Det socialdemokratiska kvinno-distriktet hade lämnat in en motion om utbildning av kvinnliga politiker som ABF borde verka för. ABF-distriktet delade motionärernas synpunkter att ge studiecirkel i historia och ideologi för kvinnor med förhoppningen om att kunna få fler kvinnliga förtroendevalda.

I svaret sades att i budgeten för 1993/94 fanns det inte utrymme. Dock bör med hänsyn till angelägenhetsgraden frågan tas upp på kommande planeringsöverläggningar inför 1994/95.

Detta hindrade inte respektive ABF-avdelning att tillsammans med berörda lokala organisationer starta aktiviteten under verksamhetsåret 1993/94.

Göte Bergström

Bland pommerska gripar

Bejublade framförde "Blaskapelle Röda Kapellet" från Lund sin musik i lördags från scenen i studenternas matsalsfoajé Mensa am Wall i Greifswald. Som belöning fick de stadshistoriskt intresserade därefter sitt lystmäte på den gamla hansestadens historia. Under ett par timmars stadsvandring underledning av professor Günther Politt framstod staden i sin något öde skepnad både som vacker och som något sorgligt övergiven och förbisprungna av den tyska utvecklingen. Både under den 40 år långa DDR-tiden, och sedan under de fyra år som gått efter "die Wende", eller "Anschluss" som en del föredrar att kalla den konstgjorda återföreningen av öst och väst.

Gammal svensk mark

Greifswald är ju gammal svensk mark. Redan 1432, när Erik av Pommern började bygga Malmöhus slott, förde han med sig det märkliga vapen som idag utgör Malmö stadsvapen – med de två griphuvudena. Samma grip, dvs ett fågelhuvud på ett lejons kropp, är Greifswalds vapen, som förekommer överallt. Efter trettioåriga kriget blev Greifswald svenskt i westfaliska freden tillsammans med öarna Rügen, Usedom och Wollin med flera välbekanta namn. 1815 avträdde de pommerska besittningarna till Preussen, och sedan har den inte varit tyski längre perioder än vad de tyska stater varat som hittills format historien. Så den svenska perioden på 167 år är faktiskt den hittills längsta!

Grundad 1248 blev staden redan 1278 medlem i Hansan. Floden Ryck var handelsväg ut till Östersjön, och mot den pommerska landsbygden i söder försvarades staden av en vall med vallgrav. Stadskärnan är något mindre än Lunds, dvs en kilometer lång och drygt hälften så bred. Men gatunätet är inte som i Lund medeltida,

utan visar snarare ett rätvinkligt renässansmönster med ett fyrkantigt torg i mitten, inte en spolformad gatutvidgning som i medeltida städer.

Tre större kyrkor finns kvar efter reformationen – "Dicke Maria" från 1300-talet, domkyrkan Sankt Nikolai och Sankt Jacobi, bägge från 1200-talet. Luthers lära gick hårt åt övriga kyrkor, det lär ha varit många.

Stadsförnyelse à la DDR

Det som är mest påfallande idag är nog det övergivna intryck som stadskärnan ger – både byggnaderna och stadslivet är lätt förfallna. I Greifswald avlossades inte ett skott och fälldes inte en bomb under andra världskriget. Staden överlämnades utan strider till Röda Armén före krigets slutskede.

Men stora delar av stadskärnan byggdes om med nya hus i slutet av 1970-talet. Då ersattes den småskaliga bebyggelsen mellan huvudgatan och hamnen i norr av moderna bostadshus i öststatsmässigt montagebyggeri. De förtillverkade betongelementen var ändå ovanligt påkostade med tegel och klinker i fasaden och bara i tre-fyra våningar. Det är klart att de gav ett viktigt tillskott med bostäder till stadens svällande befolkning.

Den riktigt stora bostadsutbyggnaden skedde dock utanför stadskärnan. I ett par stora stadsdelar byggdes sedan 1968 bostäder för 30 000 invånare i ännu mer typiska öststatshus på sex våningars höjd. Utan hiss säger dom blåsare som inkvarterades där. Det var kärnkraftverket Lubmin, DDR:s största med åtta reaktorer, som stod klart 1973 efter en bygginsats av 8000 arbetare. Där arbetade 2500 tekniker, som färdades dit med pendeltåg. Idag är verket stängt och under avveckling. Intill har man byggt ett oljeledat värmeverk som förser staden med dyr fjärrvärme istället

för med spillvärme från kärnkraften. Idag har Greifswald ca 60 000 invånare, således 3/4 av Lunds befolkning.

Utarmat stadsliv

Även livet i stadskärnan är påfallande utarmat. Visserligen var det ösregn på lördagen, men någon torghandel hade man inte och klockan 13 stängde de sista butikerna. Tre dagar i veckan var torgdagar, alltså inte som Lund. Restauranger och matställen fanns inte särskilt mycket av i stadskärnan, och även gatorna var påfallande öde. Utanför stadskärnan däremot glänste många nya bilar ikapp mot de grå husen, och här fann vi en del av förklaringen.

Efter DDR:s fall har två stormarknader slagit upp sina portar utanför stan, en på vägen mot Stralsund, och en på vägen mot Berlin. Så det är inte underligt att stadskärnan för ett tynande liv. Det är inte så att man försöker hindra biltrafik och parkering i stadskärnan, utan bilisterna lockas därför till den moderna tidens mam-montempel.

Alltså ytterligare ett varnande exempel på hur stormarknader kan slå ihjäl både handel och kulturliv i en fungerande stad. Det är synd att de i östtyskarna ska tvingas begå sina egna misstag istället för att lära av kapitalismens. Man får bara hoppas att de går att reparera i framtiden.

Thomas S

Prof. Dr. sc. phil. Günther Politt visar Greifswalds ödsliga stora torg (Foto Thomas Schlyter)

I Danmark finns nazistiska friskolor

Vi svenskar föreställer oss det danska samhället som en småborg-erlig idyll med tolerans och utrym-me för spontana infall. Jämför med det byråkratiska svenska samhället framstår det danska som humoristiskt, praktiskt och öppet för leende improvisationer.

Friskolor har funnits länge i Danmark, och förespråkarna för svenska friskolor hänvisar gärna till det danska exemplet. Befria också oss svenskar från grundskolans betonggrå monopol och låt oss välja mellan hundra blommande friskolor! Släpp lös kreativiteten!

Ja, så låter det när de moderata rättfångarna ljuder i sina pipor.

I Danmark finns nazistiska friskolor. Slutna kretsar av nazistiska föräldrar sätter sina barn i nazistiska skolor där de ska få nazistisk undervisning av garanterat nazistiska lärare i en etniskt ren miljö av nazistiska kamrater.

Detta är undantag, visst, men det bekymrar t ex Märta Fransson (m), rektor för Maria Elementar på Söder i Stockholm.

Hur kontrolleras friskolorna?

Frågan är typiskt svensk. Ett riksdagsbeslut i juni i år fastslog, att det är olämpligt att kommunerna kontrollerar kvaliteten på friskolorna eftersom kommunen tävlar med dem om eleverna och skolpengen.

Det är i stället skolverket som svarar för tillsynen. Där planerar man att besöka varje ny skola under dess andra verksamhetsår och sedan vart tredje eller fjärde år. Om detta verkligen blir av är osäkert – man har hittills inte fått medel för tillsynen.

Hurdan blir då den kontroll som genomförs (om den blir av)? En skolinspektör gör tex ett kort besök 1995, 1998 och 2001 vid ett avtalat tillfälle.

När det gäller en skola som drivs av en sluten krets, som själv kontrollerar all den information barnen får – en förening eller ett religiöst samfund – är risken stor att man underlåter att fostra barnen till förståelse för andras åsikter och tolerans för andras kultur och livsmönster.

Till och med om skolinspektören kommer missförhållanden på spåren kan det bli det svårt för honom att göra något åt det.

Att radikalt stoppa och upplösa en samhällsfarlig institution kan visa sig lättare sagt än gjort.

Sånt händer inte i Lund

Nej, sånt händer inte i Lund. Jag är beredd att tro det. Men sånt händer i USA och Storbritannien och alltså även i Danmark. Om de nuvarande skolpolitikerna i regeringen får hållas kommer det utan tvekel att hända också i Sverige. Vi får inte låta vår förträffliga stads förträfflighet göra oss blinda för vad som händer i stort.

Försvara den svenska grundskolan, kulturers korsväg, hem för hela den rika floran av individer från skilda samfund, samhällsklasser och länder – den verkligt globala skolan!

Låt den inte ersättas av små unka celler för likatänkande utan kontakt med något annat än den egna lilla kretsen.

Försvara den folkets skola, som byggts upp och styrts demokratiskt, och som står under demokratisk kontroll. En skola som bekostas via de skattemedel som i demokratisk ordning beslutas av folket!

Sakuppgifterna i denna text har hämtats från en artikel i DN 9 okt: "Bristande kontroll av friskola" av Eva Härnbeck.

Gunnar Stensson

VB rättar

I förra veckan VB råkade det bli fel datum på inbjudan till islamiskt seminarium. Vi upprepar därför notisen, nu med rätt månad.

Seminarium om islam

lördag 13 nov kl 9.30-15.00

Lokal: Folkets Hus, Lund, Jan Hjärpe, professor i islamologi vid Lunds universitet, medverkar.

Arrangör är ABF Skåne som vill ha anmälan före 1 november på en särskild blankett. Dessa finns att få från distriktsexpeditionen i Malmö. ABF står för kurskostnaden. Om någon skulle vilja ha resekostnader betalda, så går det bra att ansöka om slantar hos vänsterpartiets skånedistrikt. Adressen är Nobelvägen 51, 214 33 Malmö tel. 040-19 27 87.

Kamrater

EG-motståndarna är välorganiserade!

En vecka fr o m i morgon lördag kommer organisationen "Nej till EG" att kampanja över hela landet under parollen "Folkstyre eller Brysselakt".

Kampanjen är ett led i intrimningen av organisationen inför folkmöret.

Per Gahrton till Lund

På lördag kan ni höra Per Gahrton prata på Mårtenstorget – vid Krogshuset – mellan klockan 11 och 13. Om du inte kan passa den tiden går det bra att träffa Per på Folkets Hus efter kl 14. Då kommer också s-politikern Agne Gustafsson att vara där och diskutera hur EG/EU påverkar den kommunala demokratin här i Lund.

I Malmö samma dag

I Malmö kan du gå på pub i Ungdomens Hus på Norra Skolgatan 10. Från 18,00 är det pub och 19,30 föreläser frilansskribent Mikael Nyberg. Panikorkestern från Lund spelar och Studieteatern medverkar med sketcher.

Debatt mot "Ja till Europa"

Tidigare har Nej till EG i Lund debatterat mot organisationen "Lundavänster för EG". Nu är det dags att debattera EG-frågan med den riksförbundande organisationen "Ja till Europa". Det sker på onsdag 20 okt kl 19,00 i Spykens aula. Mats Olsson och Jessika Halvarsdotter representerar Nej till EG-Lund.

Klostergården får besök

Måndag till fredag kommer folk från Nej till EG-Lund att ha bokbord och sprida material på Klostergården mellan kl 16.30 och 18.00. Vill du hjälpa till ring Joakim 12 21 66 el. Ingemar 11 33 40.

Affischering och trappsprung

Det blir affischering inför kampanjen och en specialupplaga av "Kritiska Europafakta" skall delas ut i 10 000 hushåll i Lund.

Promenad till musik

Den ansträngande kampanjveckan avslutas nästa lördag 23 oktober med en förhoppningsvis stor demonstration under kampanjens

paroll **FOLKSTYRE ELLER BRYSELMAKT.**

Kalorijägare och andra ur Lunds befolkning samlas på Knut den Stores torg kl 11,30 och hör Röda Kapellet bl aspla "Vårt fosterland är hela världen" och "De köpte våra hemman". Promenaden underlättas också av rytmer från ett salsband när vi går vi till Stortorget där miljöaktivisten Christian Azar avslutar mötet och kampanjen ca 12,30.

Att kampanjen avslutas betyder inte att aktiviteterna gör det. Tisd. 2 nov. kl 19,00 blir det medlemsmöte på Fakiren och onsd 10 nov mellan 15 och 18 blir det regionala aktioner vid samtliga pågatågsstationer. Motståndare kommer att dela ut material och sälja tidningar till pendlarna. Kan du vara med och jobba ring till Nilla 14 75 50.

Gör en fransysk visit!

Nej till EGs café på Nygatan 1 har fått franskrutiga dukar och gardiner. Med café au lait och gris-sant försöker madame Ninni locka dig till en fransk frukost eller en svensk om du föredrar det. Caféet är öppet lördagar 11 - 14.

Det här var ganska mycket information. Tål du ännu mer kan du ringa till Mats Olssons telefon-svarare (15 24 46), tala om vad du vill och lämna namn och adress så skickar vi så mycket du vill ha.

KOMPOL möte Må 18/10 kl 19.15 på partilokalen

RÖDA KAPELLET Sö 17/10 18.45. Rep i Kapellsalen, Odeum. Rep inför speln. på demonstration för Nej till EG lö 23/10 saml. Knut den Stores torg 11.00. Repertoar: 8, 29, 34, 43, 59, 67-3, 76, 84, 108, 166, 173, 184, 215, 224, 231, 263, 268. Anmälan till Rune 11 50 69.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Finn Hagberg och Gunnar Sandin.

Tel. red. onsd e 18:
046/11 51 59
Fax : 046/14 65 82

Kontaktredaktör för nästa nummer: Gunnar Sandin tel 13 58 99. Vid utebliven tidning ring Rune Liljekvist 13 82 13 el. 11 50 69